

**Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»**

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор _____

«_____» _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління курортними закладами готельно-ресторанного сервісу»

Спеціальність: 241 «Готельно-ресторанна справа»

Освітньо-професійна програма: «Курортна справа»

Інститут, факультет: Факультет туризму

Івано-Франківськ – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління курортними закладами готельно-ресторанного сервісу» для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», ОПП «Курортна справа». 2021. 11 с.

Розробник:

Клапчук Володимир Михайлович, завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи, доктор історичних наук, професор.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри готельно-ресторанної та курортної справи

Протокол від __ травня 2021 р., № __.

Завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи
01.06.2021 р.

Клапчук В.М.

Схвалено Науково-методичною радою факультету туризму.

Протокол від «___» _____ 20__ р., № ___

Голова

Чорна Л.В.

«___» _____ 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»	За вибором навчального закладу	
Модулів – 1	Спеціальність: 241 «Готельно-ресторанна справа» (Освітньо-професійна програма «Курортна справа»)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <u>Правові форми функціонування курортів</u>			
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60	Рівень вищої освіти: <u>магістр</u>	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання: 20 год.	
Вид контролю: <u>екзамен</u>			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2;

для заочної форми навчання – 1/8.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: вивчення основних положень діяльності курортів і курортних зон у правовому полі.

Завдання: Дати теоретичні знання з курсу «Управління курортними закладами готельно-ресторанного сервісу», ознайомити з правовими основами діяльності курортів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- Суть предмету
- Організацію лікування та обслуговування на курортах
- Економічне та фінансове забезпечення організації та функціонування курортів
- Умови виділення санітарних охоронних зон курортів
- Шляхи здійснення моніторингу і кадастру природних територій курортів
- Менеджмент у сфері діяльності курортів та їх повноваження
- Відповідальність за порушення законодавства про курорти та міжнародне співробітництво
- Порядок забезпечення санаторно-курортними путівками окремих категорій осіб і членів їх сімей
- Основні положення охорони громадського порядку в санаторно-курортних та інших зонах відпочинку громадян.

вміти:

застосовувати окремі правові положення у конкретних випадках діяльності курортів.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ КУРОРТІВ.

Тема 1. Організація лікування та обслуговування на курортах. Організація лікування та обслуговування на курортах. Санаторно-курортні заклади.

Тема 2. Економічне та фінансове забезпечення організації та функціонування курортів. Економічні заходи забезпечення організації та функціонування курортів. Економічне обґрунтування розвитку курорту, економічна оцінка його природних лікувальних ресурсів та фінансове забезпечення. Приватизація санаторно-курортних закладів.

Тема 3. Санітарна охорона курортів. Мета санітарної охорони курортів та поняття округу санітарної охорони. Порядок встановлення меж та режиму округів і зон санітарної (гірничо-санітарної) охорони курортів. Зони округу санітарної охорони.

Тема 4. Моніторинг і кадастр природних територій курортів. Моніторинг природних територій курортів. Державний кадастр природних територій курортів і природних лікувальних ресурсів України.

Тема 5. Управління у сфері діяльності курортів та їх повноваження. Відповідальність за порушення законодавства про курорти та міжнародне

співробітництво. Органи, що здійснюють управління у сфері діяльності курортів та їх повноваження. Відповідальність за порушення законодавства про курорти. Участь України у міжнародному співробітництві.

Тема 6. Порядок забезпечення санаторно-курортними путівками окремих категорій осіб і членів їх сімей.

Тема 7. Охорона громадського порядку в санаторно-курортних та інших зонах відпочинку громадян.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Організаційно-правові основи створення та функціонування курортів												
Тема 1. Організація лікування та обслуговування на курортах.	12	4	2	0	0	6	11,5	1	0,5	0	0	10
Тема 2. Економічне та фінансове забезпечення організації та функціонування курортів.	12	2	2	0	0	8	11,5	1	0,5	0	0	10
Тема 3. Санітарна охорона курортів.	12	4	2	0	0	6	11	0,5	0,5	0	0	10
Тема 4. Моніторинг і кадастр природних територій курортів.	14	4	4	0	0	6	11	0,5	0,5	0	0	10
Тема 5. Управління у сфері діяльності курортів та їх повноваження. Відповідальність за порушення законодавства про курорти та міжнародне співробітництво.	12	4	2	0	0	6	11,5	1	0,5	0	0	10
Тема 6. Порядок забезпечення санаторно-курортними путівками окремих категорій осіб і членів їх сімей.	16	4	4	0	0	8	22	1	1	0	0	20
Тема 7. Охорона громадського порядку в санаторно-курортних та інших зонах відпочинку громадян.	12	2	2	0	0	8	11,5	1	0,5	0	0	10
Усього годин	90	24	18	0	0	48	90	6	4	0	0	80

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Організація лікування та обслуговування на курортах.	2	0,5
2	Економічне та фінансове забезпечення організації та функціонування курортів.	2	0,5
3	Санітарна охорона курортів.	2	0,5
4	Моніторинг і кадастр природних територій курортів.	4	0,5
5	Управління у сфері діяльності курортів та їх повноваження. Відповідальність за порушення законодавства про курорти та міжнародне співробітництво.	2	0,5
6	Порядок забезпечення санаторно-курортними путівками окремих категорій осіб і членів їх сімей.	4	1
7	Охорона громадського порядку в санаторно-курортних та інших зонах відпочинку громадян.	2	0,5
Всього:		18	4

6. Теми практичних занять (не передбачені)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

7. Теми лабораторних занять (не передбачені)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Організація лікування та обслуговування на курортах.	6	10
2	Економічне та фінансове забезпечення організації та функціонування курортів.	8	10
3	Санітарна охорона курортів.	6	10
4	Моніторинг і кадастр природних територій курортів.	6	10
5	Управління у сфері діяльності курортів та їх повноваження. Відповідальність за порушення законодавства про курорти та міжнародне співробітництво.	6	10
6	Порядок забезпечення санаторно-курортними путівками окремих категорій осіб і членів їх сімей.	8	20
7	Охорона громадського порядку в санаторно-курортних та інших зонах відпочинку громадян.	8	10
Всього:		48	80

9. Індивідуальні завдання

1. Оздоровчо-рекреаційні ресурси АР Крим.
2. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Вінницької області.
3. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Волинської області.
4. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Дніпропетровської області.
5. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Донецької області.

6. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Житомирської області.
7. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Закарпатської області.
8. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Запорізької області.
9. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Івано-Франківської області.
10. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Київської області.
11. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Кіровоградської області.
12. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Луганської області.
13. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Львівської області.
14. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Миколаївської області.
15. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Одеської області.
16. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Полтавської області.
17. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Рівненської області.
18. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Сумської області.
19. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Тернопільської області.
20. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Харківської області.
21. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Херсонської області.
22. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Хмельницької області.
23. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Черкаської області.
24. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Чернівецької області.
25. Оздоровчо-рекреаційні ресурси Чернігівської області.
26. Оздоровчо-рекреаційні ресурси м. Києва.
27. Оздоровчо-рекреаційні ресурси м. Севастополя.
28. Особливості кліматолікування в Кримських горах.
29. Особливості кліматолікування в Подільських Товтрах.
30. Особливості кліматолікування в степовій зоні України.
31. Особливості кліматолікування в Українських Карпатах.
32. Особливості кліматолікування на Закарпатті.
33. Особливості кліматолікування на Поділлі.
34. Особливості кліматолікування на Поліссі.
35. Особливості кліматолікування на узбережжях Чорного та Азовського морів.
36. Особливості кліматолікування у Передкарпатті.
37. Особливості кліматолікування у Придеснянні.
38. Особливості кліматолікування у Придніпров'ї.
39. Особливості кліматолікування у степовій частині Криму.
40. Особливості організації харчування в санаторно-курортних закладах при захворюваннях кишково-шлункового тракту.
41. Особливості організації харчування в санаторно-курортних закладах при захворюваннях печінки.
42. Особливості організації харчування в санаторно-курортних закладах при захворюваннях підшлункової залози та селезінки.
43. Особливості організації харчування в санаторно-курортних закладах при захворюваннях сечостатевої системи.
44. Особливості організації харчування в санаторно-курортних закладах при ниркових захворюваннях.
45. СПА-курорти світу.
46. СПА-курорти України.

47. СПА-технології в Україні.

48. СПА-технології у світі.

49. Таласотерапія.

50. Тренувально-оздоровчі заходи у рекреаційних закладах.

10. Методи навчання

1. Група методів організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1.1. Підгрупа за джерелом передачі навчальної інформації:

- словесні методи - розповідь-пояснення, бесіду, лекцію.
- наочні методи - ілюстрація, демонстрація
- практичні методи: досліди, вправи, навчальна праця. Лабораторні та практичні роботи, твори, реферати учнів

1.2. Підгрупа за логікою передачі та сприймання навчальної інформації:

- Індуктивні методи. Втілюються за принципом: від часткового до загального, від конкретного до абстрактного.
- Дедуктивний метод активніше розвиває абстрактне мислення, сприяє засвоєнню навчального матеріалу на основі узагальнень.

1.3. Підгрупа за ступенем самостійного мислення студентів у процесі оволодіння знаннями, формуванням умінь і навичок:

- репродуктивні методи – відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків або робота за готовими зразками;
- творчі, проблемно-пошукові методи визначають порівняно вищий щабель процесу навчання, особливо там, де він організований на вищому, ніж у масовій школі, рівні. Проблемно-пошукова методика, на відміну від репродуктивної, пояснювально-ілюстративної, має спиратися на самостійну, творчу пізнавальну діяльність студентів.

1.4. Підгрупа за ступенем керівництва навчальною роботою:

- навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота в аудиторії;
- самостійна робота студентів поза контролем учителя – самостійна робота вдома.

2. Група методів стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

2.1. Підгрупа методів стимулювання інтересу до навчання:

- створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу (використання пізнавальних ігор, цікавих пригод, гумористичних уривків, перегляд навчальних телепередач, кінофільмів);
- пізнавальні ігри як метод для стимулювання та формування інтересу до знань (ігри-подорожі, вікторини тощо);
- навчальні дискусії як інтерес до предмету;
- аналіз життєвих ситуацій як метод застосування теоретичних знань на практиці.

2.2. Підгрупа методів стимулювання обов'язку й відповідальності:

- роз'яснення мети навчального предмета – метод стимулювання, основним правилом якого є: «Це згодиться в житті», «Без цього не можна бути освіченою та культурною людиною», «У майбутньому це стане тобі необхідним»;
- вимоги до вивчення предмета (орфографічні, дисциплінарні, організаційно-педагогічні). Їх виконання привчає учнів до дисциплінованості, що є головним у використанні цих методів, хоча даний аспект вивчено в дидактиці недостатньо;
- заохочення та покарання в навчанні: оцінка студента за успіхи, усне схвалення та осуд педагога. Внутрішній закон кожного педагога – не користуватись антипедагогічними прийомами: виведення з заняття, виставлення негативної оцінки за поведінку, фізичне покарання тощо.

3. Група методів контролю, самоконтролю, взаємоконтролю, корекції та взаємокорекції:

- соціальні, пов'язані з готовністю брати на себе відповідальність, бути активним у прийнятті рішень у суспільному житті, у врегулюванні конфліктів ненасильницьким шляхом, у функціонуванні й розвитку демократичних інститутів суспільства;
- полікультурні – стосуються розуміння несхожості людей, взаємоповаги до їхньої мови, релігії, культури тощо;
- комунікативні – передбачають опанування важливого в роботі та суспільному житті усного й писемного спілкування, оволодіння кількома мовами;
- інформаційні, зумовлені зростанням ролі інформації в сучасному суспільстві та передбачають оволодіння інформаційними технологіями, уміннями здобувати, критично осмислювати та використовувати різноманітну інформацію;
- саморозвитку та самоосвіти, пов'язані з потребою та готовністю постійно навчатися як у професійному відношенні, так і в особистому та суспільному житті;
- компетенції, що реалізуються у прагненні та здатності до раціональної продуктивної, творчої діяльності.

4. Група бінарних, інтегрованих (універсальних) методів навчання:

- бінарні – подвійні, коли метод і форма зливаються в єдине ціле або два методи поєднуються в один;
- інтегровані (універсальні) – це поєднання трьох-п'яти методів у єдине ціле під час організації навчання.

11. Методи контролю

- 1) усне опитування на семінарських заняттях;
- 2) письмові контрольні роботи;
- 3) індивідуальні завдання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий тестовий контроль (екзамен)	Сума	
Поточний контроль							Практичні завдання						Тестовий контроль			
Сем 1	Сем 2	Сем 3	Сем 4	Сем 5	Сем 6	Сем 7	ПР 1	ПР 2	ПР 3	ПР 4	ПР 5	ПР 6	ТК-1			ТК-2
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Max= 40							Max= 30						Max= 10		20	100

Виконання курсової роботи (згідно затверджених тем магістерських проектів)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Клапчук В.М., Ковальська Л.В. Курортна справа : організація, територіальне планування, система управління: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Фоліант, 2013. 400 с.
2. Курортна справа (самостійна робота студентів) : Навчально-методичний посібник / [Клапчук В.М. та ін.] / [За ред. проф. В.М. Клапчука] / Факультет туризму, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ : «Фоліант», 2018. 147 с.
3. Клапчук В.М., Мендела І.Я. Курортна справа : організація, територіальне управління, стратегічне планування: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Фоліант, 2018. 278 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Географічна енциклопедія України : [у 3-х томах]. К. : УРЕ, 1988–1993.
2. Иванов В.В., Невраев Г.А. Генетическая классификация лечебных грязей (пелоидов). Материалы по изучению лечебных грязей, грязевых озер и месторождений. М. : Недра, 1963. С. 9–26.
3. Иванов В.В., Невраев Г.А., Фомичев М.М. Каталог грязевых месторождений СРСР/ М. : Недра, 1970. 168 с.
4. Иванов В.В., Невраев Г.А. Классификация подземных минеральных вод. М., 1964. 167 с.
5. Кадастр минеральных вод СССР. М., 1987 р.
6. Курортні ресурси України. К. : ТАМЕД, 1999.
7. Курорты : Энцикл. словарь / [Гл. ред. Е.И. Чазов]. М. : Сов. энциклопедия, 1988.
8. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Івано-Франківськ, 2001. 324 с.

Допоміжна

1. Закон України «Про курорти». ВВР, 2005.
2. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності». ВВР, 2000. № 36. Ст. 299.
3. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля. ВВР, 2017. № 29. Ст. 315). [Із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 199-IX від 17.10.2019](#), ВВР, 2019, № 51, ст.377 [№ 733-IX від 18.06.2020](#)].
4. Основи законодавства України про охорону здоров'я. ВВР, 1993. № 4. Ст. 19.
5. Кодекс України про надра. ВВР, 1994. № 36. Ст. 340.
6. Наказ МОЗ України «Про затвердження Інструкції по створенню і веденню Державного кадастру природних лікувальних ресурсів. 23.09.2009 № 687. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0154-10#Text>
7. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку здійснення медико-біологічної оцінки якості та цінності природних лікувальних ресурсів, визначення методів їх використання». – 02.06.2003. № 243.

15. Інформаційні ресурси

1. Клапчук В.М. Основи санаторно-курортної справи : Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Фоліант, 2012. 136 с.
2. Клапчук В.М. Світовий туризм і готельне господарство : Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Фоліант, 2012. 143 с.
3. Клапчук В.М. Географія курортів світу : Навчально-методичний посібник. / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника : Електронний ресурс. Івано-Франківськ, 2012.
4. Клапчук В.М., Мендела І.Я. Курортна справа : організація, територіальне управління, стратегічне планування: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2020. 278 с. (Електронне видання).